

Để học tốt Toán lớp 11, dưới đây là các bài giải bài tập Sách bài tập Toán 11 Hình học Bài 1: Vectơ trong không gian.

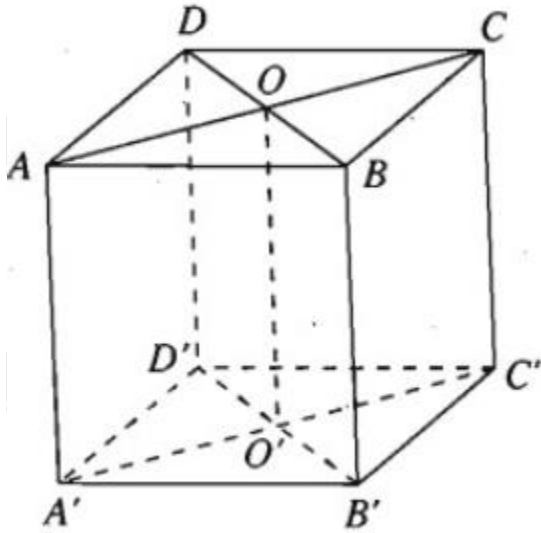
Giải bài 1 SBT trang 129 Toán Hình 11

Cho hình lập phương $ABCD A'B'C'D'$ cạnh a . Gọi O và O' theo thứ tự là tâm của hai hình vuông $ABCD$ và $A'B'C'D'$.

a) Hãy biểu diễn các vectơ \overrightarrow{AO} , $\overrightarrow{AO'}$, theo các vectơ có điểm đầu và điểm cuối là các đỉnh của hình lập phương đã cho.

b) Chứng minh rằng
$$\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{D'C'} + \overrightarrow{D'A'} = \overrightarrow{AB}$$

Lời giải:

$$a) \vec{AO} = \frac{1}{2}\vec{AC} = \frac{1}{2}\vec{A'C'} = \frac{1}{2}(\vec{AB} + \vec{AD})$$

$$\vec{AO} = \vec{AB} + \vec{BO} = \vec{AB} + \frac{1}{2}\vec{BD}, v.v\dots$$

$$*\vec{AO} = \frac{1}{2}\vec{AC} + \vec{AA'}$$

$$= \frac{1}{2}(\vec{AA'} + \vec{AC'}) = \frac{1}{2}(\vec{AB'} + \vec{AD'})$$

$$= \vec{AA'} + \vec{A'B'} + \frac{1}{2}\vec{B'D'}$$

$$= \vec{AB} + \vec{BB'} + \frac{1}{2}\vec{B'D'}, v.v\dots$$

$$b) \vec{AD} + \vec{D'C'} + \vec{D'A'} = \vec{AD} + \vec{DC} + \vec{CB}$$

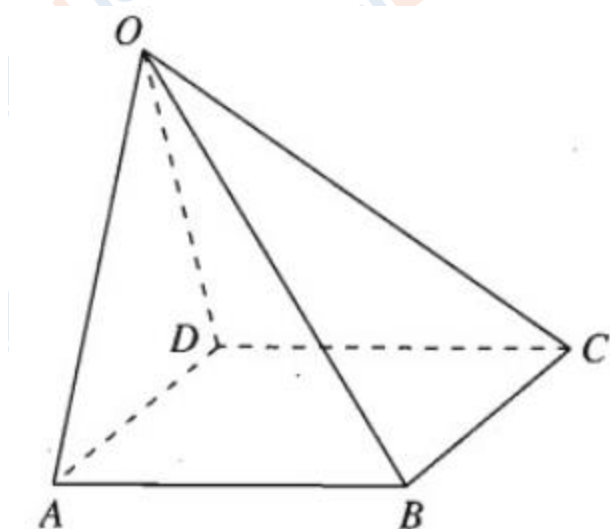
$$(vì \vec{D'C'} = \vec{DC} \text{ và } \vec{D'A'} = \vec{CB}) \text{ nên } \vec{AD} + \vec{D'C'} + \vec{D'A'} = \vec{AB}.$$

Giải bài 2 trang 129 Toán Hình 11 SBT

Trong không gian cho điểm O và bốn điểm A, B, C, D phân biệt và không thẳng hàng. Chứng minh rằng điều kiện cần và đủ để bốn điểm A, B, C, D tạo thành một hình bình hành là:

$$\vec{OA} + \vec{OC} = \vec{OB} + \vec{OD}$$

Lời giải:

Giả sử bốn điểm A, B, C, D tạo thành một hình bình hành ta có:

$$\vec{BC} = \vec{AD} \Leftrightarrow \vec{OC} - \vec{OB} = \vec{OD} - \vec{OA} \text{ (với điểm O bất kì)}$$

$$\Leftrightarrow \vec{OC} + \vec{OA} = \vec{OD} + \vec{OB}$$

Ngược lại, giả sử ta có hệ thức:

$$\vec{OC} + \vec{OA} = \vec{OD} + \vec{OB}$$

$$\Leftrightarrow \vec{OC} - \vec{OB} = \vec{OD} - \vec{OA}$$

$$\Leftrightarrow \vec{BC} = \vec{AD}$$

Vì A, B, C, D không thẳng hàng nên tứ giác ABCD là hình bình hành.

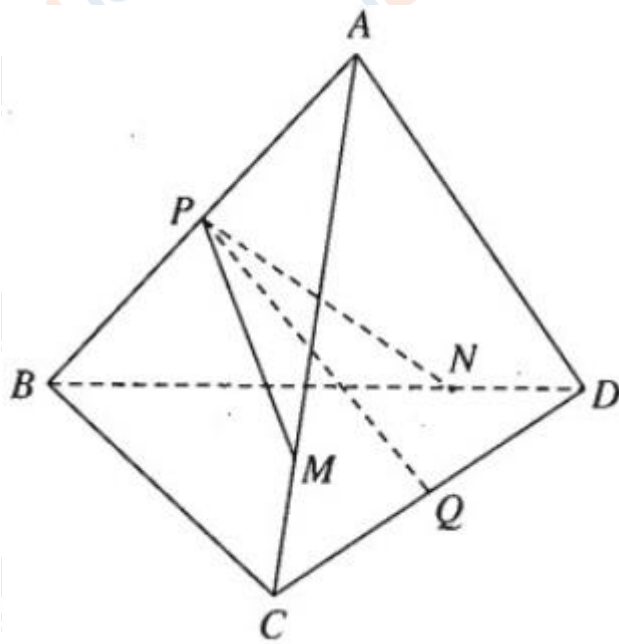
Giải bài 3 trang 129 Toán SBT Hình 11

Cho tứ diện ABCD. Gọi P và Q lần lượt là trung điểm của các cạnh AB và CD. Trên các cạnh AC và BD lần lượt ta lấy các điểm M, N sao cho

$$\frac{AM}{AC} = \frac{BN}{BD} = k \text{ (} k > 0 \text{)}$$

Chứng minh rằng ba vectơ \vec{PQ} , \vec{PM} , \vec{PN} đồng phẳng.

Lời giải:

Ta có:

$$\begin{aligned} \overrightarrow{PQ} &= \frac{1}{2} (\overrightarrow{PC} + \overrightarrow{PD}) \\ &= \frac{1}{2} \left[(\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{AP}) + (\overrightarrow{BD} - \overrightarrow{BP}) \right] \\ &= \frac{1}{2} \left[(\overrightarrow{AC} + \overrightarrow{BD}) - \underbrace{(\overrightarrow{AP} + \overrightarrow{BP})}_{\vec{0}} \right] \\ &= \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{k} (\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{BN}) \end{aligned}$$

Vì $\overrightarrow{AC} = \frac{1}{k} \cdot \overrightarrow{AM}$ và $\overrightarrow{BD} = \frac{1}{k} \cdot \overrightarrow{BN}$

Đồng thời $\overrightarrow{AM} = \overrightarrow{AP} + \overrightarrow{PM}$ và $\overrightarrow{BN} = \overrightarrow{BP} + \overrightarrow{PN}$

nên $\overrightarrow{PQ} = \frac{1}{2k} (\overrightarrow{PM} + \overrightarrow{PN})$

vì

$$\vec{AP} + \vec{BP} = \vec{0}$$

$$\text{Vậy } \vec{PQ} = \frac{1}{2k} \vec{PM} + \frac{1}{2k} \vec{PN}$$

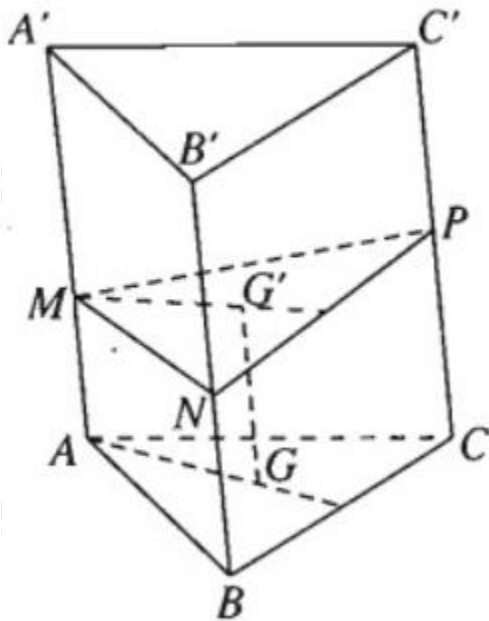
Do đó ba vectơ $\vec{PQ}, \vec{PM}, \vec{PN}$ đồng phẳng.

Giải bài 4 trang 130 SBT Toán Hình 11

Cho hình lăng trụ tam giác $ABC.A'B'C'$ có độ dài cạnh bên bằng a . Trên các cạnh bên AA', BB', CC' ta lấy tương ứng các điểm M, N, P sao cho $AM + BN + CP = a$

Chứng minh rằng mặt phẳng (MNP) luôn luôn đi qua một điểm cố định.

Lời giải:

Gọi G và G' lần lượt là trọng tâm của tam giác ABC và tam giác MNP . Ta có:

$$\begin{aligned} \vec{GG'} &= \vec{GA} + \vec{AM} + \vec{MG'} \\ + \vec{GG'} &= \vec{GB} + \vec{BN} + \vec{NG'} \\ \vec{GG'} &= \vec{GC} + \vec{CP} + \vec{PG'} \end{aligned}$$

Cộng từng vế với vế ta có:

$$3\overrightarrow{GG'} = (\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC}) + (\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{BN} + \overrightarrow{CP}) + (\overrightarrow{MG'} + \overrightarrow{NG'} + \overrightarrow{PG'})$$

Vi G là trọng tâm của tam giác ABC nên $\overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} = \vec{0}$

và G' là trọng tâm của tam giác MNP nên:

$$\overrightarrow{MG'} + \overrightarrow{NG'} + \overrightarrow{PG'} = \vec{0}$$

Do đó: $3\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{AM} + \overrightarrow{BN} + \overrightarrow{CP}$

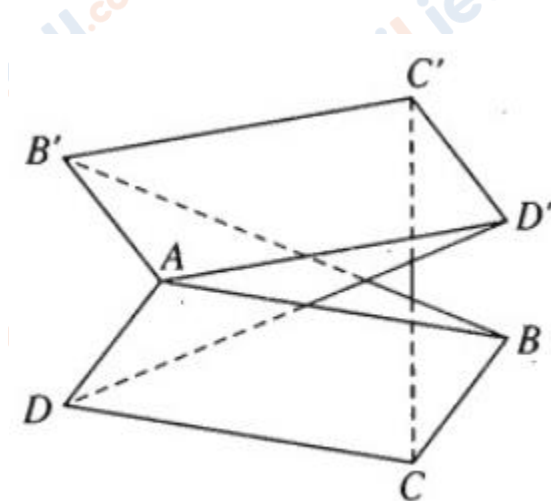
Hay $\overrightarrow{GG'} = \frac{1}{3} (\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{BN} + \overrightarrow{CP}) = \frac{1}{3} \overrightarrow{AA'}$

Vì điểm G cố định và $\frac{1}{3} \overrightarrow{AA'}$ là vector không đổi nên G' là điểm cố định. Vậy mặt phẳng (MNP) luôn luôn đi qua điểm G' cố định.

Giải bài 5 SBT Toán Hình 11 trang 130

Trong không gian cho hai hình bình hành ABCD và A'B'C'D' chỉ có chung nhau một điểm A. Chứng minh rằng các vector $\overrightarrow{BB'}$, $\overrightarrow{CC'}$, $\overrightarrow{DD'}$ đồng phẳng.

Lời giải:

Ta có: $\vec{BB'} = \vec{BA} + \vec{AB'}, \vec{DD'} = \vec{DA} + \vec{AD'}$

Do đó: $\vec{BB'} + \vec{DD'} = (\vec{BA} + \vec{DA}) + (\vec{AB'} + \vec{AD'})$

Vì $\vec{BA} = \vec{CD}$ và $\vec{AB'} + \vec{AD'} = \vec{AC'}$

Nên $\vec{BB'} + \vec{DD'} = (\vec{CD} + \vec{DA}) + \vec{AC'}$

Vậy $\vec{BB'} + \vec{DD'} = \vec{CA} + \vec{AC'} = \vec{CC'}$

Hệ thức $\vec{BB'} + \vec{DD'} = \vec{CC'}$ biểu thị sự đồng phẳng của ba vector $\vec{BB'}, \vec{CC'}, \vec{DD'}$

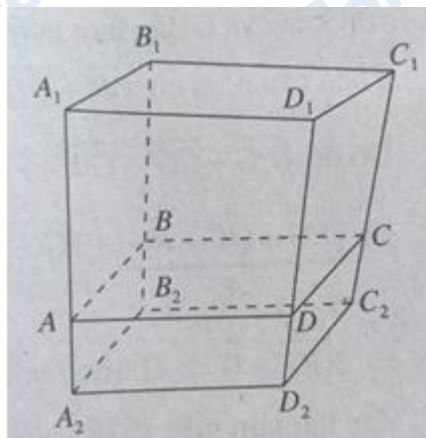
Giải bài 6 SBT Toán trang 130 Hình 11

Trên mặt phẳng (α) cho hình bình hành $A_1B_1C_1D_1$. Về một phía đối với mặt phẳng (α) ta dựng hình bình hành $A_2B_2C_2D_2$. Trên các đoạn $A_1A_2, B_1B_2, C_1C_2, D_1D_2$ ta lần lượt lấy các điểm A, B, C, D sao cho

$$\frac{AA_1}{AA_2} = \frac{BB_1}{BB_2} = \frac{CC_1}{CC_2} = \frac{DD_1}{DD_2} = 3$$

Chứng minh rằng tứ giác $ABCD$ là hình bình hành

Lời giải:

Lấy điểm O cố định rồi đặt $\overrightarrow{OA_1} = \vec{a}_1, \overrightarrow{OB_1} = \vec{b}_1, \overrightarrow{OC_1} = \vec{c}_1, \overrightarrow{OD_1} = \vec{d}_1$.

Điều kiện cần và đủ để tứ giác $A_1B_1C_1D_1$ là hình bình hành là:

$$\vec{a}_1 + \vec{c}_1 = \vec{b}_1 + \vec{d}_1 \quad (\text{theo bài tập 3.2}) \quad (1).$$

Đặt $\overrightarrow{OA_2} = \vec{a}_2, \overrightarrow{OB_2} = \vec{b}_2, \overrightarrow{OC_2} = \vec{c}_2, \overrightarrow{OD_2} = \vec{d}_2$.

Điều kiện cần và đủ để tứ giác $A_2B_2C_2D_2$ là hình bình hành là:

$$\vec{a}_2 + \vec{c}_2 = \vec{b}_2 + \vec{d}_2 \quad (2)$$

Đặt $\overrightarrow{OA} = \vec{a}, \overrightarrow{OB} = \vec{b}, \overrightarrow{OC} = \vec{c}, \overrightarrow{OD} = \vec{d}$.

Ta có $\frac{AA_1}{AA_2} = 3 \Rightarrow \overrightarrow{AA_1} = -3\overrightarrow{AA_2}$.

$$\Leftrightarrow \overrightarrow{OA_1} - \overrightarrow{OA} = -3(\overrightarrow{OA_2} - \overrightarrow{OA})$$

$$\Leftrightarrow \vec{a}_1 - \vec{a} = -3(\vec{a}_2 - \vec{a})$$

$$\Leftrightarrow \vec{a} = \frac{1}{4}(\vec{a}_1 + 3\vec{a}_2).$$

Tương tự: $\vec{b} = \frac{1}{4}(\vec{b}_1 + 3\vec{b}_2), \vec{c} = \frac{1}{4}(\vec{c}_1 + 3\vec{c}_2), \vec{d} = \frac{1}{4}(\vec{d}_1 + 3\vec{d}_2)$

Ta có: $\vec{a} + \vec{c} = \frac{1}{4}(\vec{a}_1 + 3\vec{a}_2) + \frac{1}{4}(\vec{c}_1 + 3\vec{c}_2) = \frac{1}{4}(\vec{a}_1 + \vec{c}_1) + \frac{3}{4}(\vec{a}_2 + \vec{c}_2)$

Và $\vec{b} + \vec{d} = \frac{1}{4}(\vec{b}_1 + 3\vec{b}_2) + \frac{1}{4}(\vec{d}_1 + 3\vec{d}_2) = \frac{1}{4}(\vec{b}_1 + \vec{d}_1) + \frac{3}{4}(\vec{b}_2 + \vec{d}_2)$.

Từ (1) và (2) ta có $\vec{a}_1 + \vec{c}_1 = \vec{b}_1 + \vec{d}_1$ và $\vec{a}_2 + \vec{c}_2 = \vec{b}_2 + \vec{d}_2$ nên suy ra:

$$\vec{a} + \vec{c} = \vec{b} + \vec{d} \Leftrightarrow \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OD}.$$

\Leftrightarrow tứ giác ABCD là hình bình hành.

Giải bài 7 SBT trang 130 Toán Hình 11

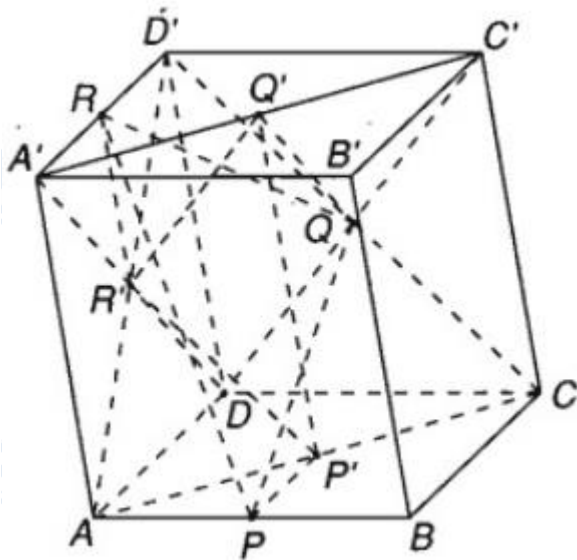
Cho hình hộp ABCD.A'B'C'D' có P và R lần lượt là trung điểm các cạnh AB và A'D'. Gọi P', Q, Q' lần lượt là tâm đối xứng của các hình bình hành ABCD, CDD'C', A'B'C'D', ADD'A'

$$\vec{PP'} + \vec{QQ'} + \vec{RR'} = \vec{0}$$

a) Chứng minh rằng

b) Chứng minh hai tam giác PQR và P'Q'R' có trọng tâm trùng nhau.

Lời giải:

a) Ta có : $\vec{PP'} = \frac{1}{2}\vec{AD}$, $\vec{QQ'} = \frac{1}{2}\vec{DA'}$, $\vec{RR'} = \frac{1}{2}\vec{A'A}$,

$$\text{Vậy: } \vec{PP'} + \vec{QQ'} + \vec{RR'} = \frac{1}{2} \left(\vec{AD} + \vec{DA'} + \vec{A'A} \right) = \vec{0}$$

b) Gọi G và G' lần lượt là trọng tâm các tam giác PQR và P'Q'R'.

$$\vec{PP'} + \vec{QQ'} + \vec{RR'} = \vec{0}$$

Theo câu a) ta có:

Do đó:

$$\begin{aligned} & (\overrightarrow{PG} + \overrightarrow{GG'} + \overrightarrow{G'P'}) + (\overrightarrow{QG} + \overrightarrow{GG'} + \overrightarrow{G'Q'}) + (\overrightarrow{RG} + \overrightarrow{GG'} + \overrightarrow{G'R'}) = \overrightarrow{0} \\ \Leftrightarrow & \underbrace{(\overrightarrow{PG} + \overrightarrow{QG} + \overrightarrow{RG})}_{\overrightarrow{0}} + 3\overrightarrow{GG'} + \underbrace{(\overrightarrow{G'P'} + \overrightarrow{G'Q'} + \overrightarrow{G'R'})}_{\overrightarrow{0}} = \overrightarrow{0} \end{aligned}$$

$$3\overrightarrow{GG'} = \overrightarrow{0} \Rightarrow G \text{ trùng với } G'$$

Vậy hai tam giác PQR và P'Q'R' có cùng trọng tâm.

CLICK NGAY vào **TẢI VỀ** dưới đây để download hướng dẫn Giải SBT Toán Hình 11 trang 129, 130 file word, pdf hoàn toàn miễn phí.